

156

1795.

AC. 5. Gesti:Ma Rahwa

Kalender,

ehf

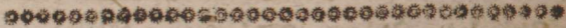
Láht - Namat

1795.

Alasta peäle, parrast meie

Jssanda JEsusse Kristusse

Gündimist.

Kalkinua,

Eräffitud Lindworsse Kirjadega.

Pärrast sedda Kallist Jeesuse Kristusse sündimist, on taunawo je 1725. aastal.	
Pärrast ma = ilma kornist	5741
Pärrast Lutterusse õige usso ülles- wõtmist	279
Pärrast wanna katko	138
Pärrast sedda kui wäggi Prandenburgi läks	117
Pärrast sedda kui Toompä põllend	111
Pärrast sedda suure nälja hakkatust	100
Pärrast teist katko	85
Pärrast meie armolissema Keisri = ja Sure Praua K A T H A R I N A sündimist	65
Pärrast sedda kui ta hakkand wallit- sema	32

Pühha = Päwa Märk G.
 Soulo = ja Waslla = päwa wabhel,
 on 7 Rädalat ja 2 Päwa.

Märkide selletaminne.

Noor fu.

Essimeenne werendel.

Täis fu.

Wiinne werendel.

Hea aadrit lasta.

Hea kuppõ lasta.

Hea arstimisse rohto mõtta.

Hea külvada ning istutada.

Hea lapsi mõndada.

Sedda, mis pitkaliste peab fastwama

Hea puud raiuda hõne tarwis.

Abjo tarwis.

p. pärrast.

p. l. pärrast lounat.

e. l. enne lounat.

p. Pühha.

Kristusse Uंबरleikamisf. Luk. 2, 21.

1 Esmasp.	Neäri. P. Wit	☩
2 Teisipääm	Ubel	☩, 2. e. l.
3 Keſknäddal	Set	☩ Tuiska-
4 Neljapääm	Enok	☩ sed ja
5 Kebe	Metusalem	☩ pehmed
6 Loupääm	☩ Running. P.	☩ Ilmad.

☩ JESUS 12 aastat wanna. Luk. 2, 41.

7 Pühhap.	☩ P. pärr. 3. R.	☩
8 Esmasp.	Errart	☩ Tuisk,
9 Teisipääm	Peatus	☩ lumme-
10 Keſknäddal	☩ Paawli P.	☩ 2, 10. e. l.
11 Neljapääm	Evraim	☩ sabdo,
12 Kebe	Kein	☩ pehntre
13 Loupääm	Hilarius	☩ Ilm.

Pulmad Rana Liinas. Joann. 2, 1.

14 Pühhap.	☩ P. pärr. 3. R.	☩
15 Esmasp.	Tiril.	☩ Selle
16 Teisipääm	Ridbregt	☩ II, 4. p. l.

Sel Ruyl on 31 Päwa.

17	Restnåddal	<i>Esmi se P.</i>	jårrele
18	Neljasp.	<i>Ukjel</i>	
19	Rede	<i>Saara</i>	külme:
20	Loupääw	<i>Wab. Sebast.</i>	mad

Peäliffus: Kapernauma Liinas. Matt. 8, 1.

21	Pühhap.	<i>3 P. p. 3. R. P.</i>	
22	Esmasp.	<i>Winfent</i>	ja
23	Teisipääw	<i>Lotta</i>	felged
24	Restnåddal	<i>Timoteus</i>	
25	Neljap.	<i>Paawl. Umb.</i>	Päwad
26	Rede	<i>Polikarpus</i>	Kaus
27	Loupääw	<i>Krifostom</i>	ge

Wina = mäest. Matt. 20, 1.

28	Pühhap.	<i>3. P. c. Sr. III. P.</i>	külme
29	Esmasp.	<i>Samuel</i>	ja
30	Teisipääw	<i>Udelgund</i>	†
31	Restnådda	<i>Ann</i>	felge.

1 Meljapääw	Pirrit	C 4, 9. e. L.
2 Kebe	Kiinla P.	Seagased
3 Loupääw	Hanna	Is

Külwi = Mehhest. Luk. 8, 4.

4 Pühhapääw	P. e. K. III. P.	mad,
5 Esmapääw	Ngata	↖ laumme=
6 Zeisipääw	Tio	ja
7 Restnäädal	Rikart	†
8 Meljapääw	Rásperdina	☼ 3, 7. p. L.
9 Kebe	Salomon	☿ tui=
10 Loupääw	Kolastika	fo=

Vimme Tee = äres Luk. 18, 31.

11 Pühhap.	Paast: P.	ga
12 Esmap.	Eulakia	
13 Zeisipääw	Waetla P.	Selged
14 Restnäädal	Zugla P.	pawad
15 Meljapääw	Wauktina	☾ 7, 4. e. L.
16 Kebe	Juljana	●
17 Loupääw	Aleksander	kange

El Kuul on 28 Päwa.

Kristuſe Riudatamiſſeſt. Matt. 4, 1.

18 Pühhap.	1 P. Paastus	Külma-
19 Esmasp.	Simou Apost.	ga
20 Teisipäaw	Eigariuſ	põra-
21 Keſknädda!	Jesaias	wad
22 Neljapään	Peetri Pr.	7, 8. E
23 Rebe	Serenuſ	pehme
24 Loupäaw	Maadikje, P.	Ilma

Kananea Maefest. Matt. 15, 21.

25 Pühhap.	2 P. Paastus	põla
26 Esmasp.	Viktoriuſ	Lummis
27 Teisipäaw	Nestor.	† ſaddo,
28 Keſknäddai	Leander	†

1 Neljapääw	Albinus	Muist
2 Keede	Medea	C II, 21. p. l.
3 Loupääw	Cers	selge

Sest kes kurratist wäewatud.

4 Pühapääw	3 P. Vaastus	Luk. II, 14.
5 Esmaspääw	Janus	taew,
6 Teisipääw	Kotwrid	✠ külmas
7 Keeltnäddal	Perpetua	ja
8 Neljapääw	Siprian	wahhel
9 Keede	Wõõri: Pähk	✠ lange
10 Loupääw	Mikeus	☉ I, 43. e. l.

5000 Mehhe Sõdtnisfest Joann, 6, l.

11 Pühhap.	4 P. Vaastus	tulega.
12 Esmasp.	Krefor.	✠
13 Teisipääw	Ernestus	Selged
14 Keeltnäddal	Sakarias	Päwad
15 Neljapääw	Longinus	☉
16 Keede	Kert	☾ 4, 24. p. l.
17 Loupääw	Truto	✠ kül

SEL KUIL ON 31 PÄWA.

JESUS krowid: wissatud, Joann 8, 46.	
18 Pühhap.	S. P. Paastus mad
19 Esmaasp.	⊕ Cabrit Död.
20 Teisipääw	Matrona Päwal
21 Kesknäddal	Pent fulla.
22 Neljapäääw	Kawael Dhto
23 Nedde	Tiis
24 Loupääw	Kasimiv e. II. p. l.

Kristusse siise: idimissest. Matt. 21, 1.	
25 Pühhap.	S. P. Paast. PaastMar. P.
26 Esmaasp.	Emmanuel kilm,
27 Teisipääw	Kustaw wahhel
28 Kesknäddal	Kideon ✕
29 Neljapäääw	Kido lummi
30 Nedde	Udonias ... savs
31 Loupääw	Tetlaus ga.

IX 336. Türri: ehk Mahla: Ku.

Kristusse illestonsmisfest. Mark. 16, 1.

1 Pühhap.	1 Mahha	C 3, 6. p. L
2 Esmaspäär	2 Pühha	Wahhel
3 Teispäär	3 Pühha	Lums
4 Restnädal	Umbros	mi,
5 Neljapäär	Maksim	wahhel
6 Rebe	Werdinand	†
7 Loupäär	Kölestin	wihm.

Ainni-pandud Uksist. Joann 20, 19.

8 Pühhap.	† P. p. Uksist. P.	☉ 10, 23. e. L.
9 Esmasp.	Bogistaus	Uddus
10 Teispäär	Leo	sed,
11 Restnädal	Julius	% niis
12 Neljasp.	Eisekiel	ked,
13 Rebe	Kerwasius	e. tuul:
14 Loupäär	Tiburtius	Kuü. Hed

Heast karjatsest, Joann. 10, 11.

15 Pühhap.	2 P. p. Uksist. P.) 3, 22. e. L.
16 Esmasp.	Rudolw.	Ilmad.
17 Teispäär	Teodorus.	

Hel Kuul on 30 Päwa.

18	Kestnädä	Valerius		Selge
19	Neljap.	Hans	✕	taew,
20	Kede	Adolarius		willud,
21	Loupäaw	Sulpisius	♁	

Urwitese oia pärrast Joann. 16, 16.

22	Pühhap.	<i>3. P. p. lilest. P.</i>		tunls
23	Esmasp.	<i>Süri P.</i>	☀	<i>4, 44. e. l.</i>
24	Teisipäaw	Albert		
25	Kestnädä!	<i>Markusie P.</i>		sed,
26	Neljapäaw	<i>Linu + Päaw.</i>		heitlits
27	Kede	Ludolw		tud
28	Loupäaw	Klaus		Päw

Kristuäse ärraminuemisfest. Joann. 16, 5.

29	Pühhap.	<i>4. P. pärr. lill. P.</i>		wad.
30	Esmasp.	Reinmund	∴	

1 Teisipááw	<i>Dollri P.</i>	<i>C 2, 50. e. L.</i>
2 Kestnáddal	Stigismund	Wilkud
3 Neljapááw	<i>Zule + P.</i>	<i>Kristi Leidma.</i>
4 Kebe	Kottard	Kui =
5 Loupááw	Susanna	☉ wad

Digest pallumisest. Joann. 16, 23.

6 Pühhapááw	<i>5 P. p. III. P.</i>	tuul =
7 Esmasp.	Danislauß	☼ 5, 30. p. L.
8 Teisipááw	Zesiderius	sed
9 Kestnáddal	Job	Páwad —
10 Neljapááw	<i>Suur + P.</i>	
11 Kebe	Wiktor	Kuito
12 Loupááw	Kert	☿ tuul.

Rõmustajast, Joann. 15, 16.

13 Pühhap.	<i>6 P. p. III. P.</i>	Wahs
14 Esmasp.	Sabina	hel
15 Teisipááw	Sohwi	☾ 4, 33. p. L.
16 Kestnáddal	Peregrinus	✠ wihmas
17 Neljasp.	Tedokus	sed

Sel Kuul on 31 Päwa.

18 Rede	Erik	willnd,
19 Loupääw	Potensia	* wahhel

Pühhasi Waimust, Joann. 14, 23.

20 Pühhap.	<i>A. Pühhi</i>	felged
21 Esmasp.	<i>Keim Pühha</i>	ja
22 Teisipääw	<i>Kotmas Pühha</i>	☉ 8, 3. p. l.
23 Restnäädal	Eduard	fojes
24 Neljapääm	Pendiks	☿
25 Rede	<i>Urwan</i>	mad
26 Loupääw	Ester	Imad.

JESUS ja Nikodemus. Joann. 3, 1.

27 Pühhap.	<i>A. Janno Jun. P.</i>	Mürs
28 Esmasp.	Willem	† ristamius
29 Teisipääw	Mart	mius
30 Restnääda	Petronella	☾ 10, 53. l. l.
31 Neljapääm	Witand.	☼ ne.

1 Rede	Kotkal	Wihz
2 Loupääw	Hiskias	ma=

Dittlast Mehbest. Luk. 16, 19.

3 Pühhapääw	P. p. 3 a. J. P.	feb,
4 Esmasp.	Liso	† tuulz
5 Teisipääw	Poninwafius	feb,
6 Resknäddal	Artemius	☉ 1, 9. e. 2.
7 Meljapääw	Lukretsia	ja
8 Rede	Medardus	☿ pärz
9 Loupääw	Mertram	rast

Surest Dhto-söma:aiast, Luk. 14, 16.

10 Pühhap.	P. p. 3 a. J. P.	Pitkem P.
11 Esmasp.	Blawius	selg: d
12 Teisipääw	Pafilides	uing
13 Resknäddal	Lobjas	☾ 7, 20. e. 2.
14 Meljapääw	Parnabas	sojad
15 Rede	Wibi Pääw.	
16 Loupääw	Justina	† Ilmad.

Set Kuul on 30 Päwa.

Raddunud Lambast, Lut. 15, 1.

17 Pühhap.	3 P. p. 3 a. J. P.	Selge
18 Esmasp.	Nikand	taew,
19 Teisip.	Kerwasius	see,
20 Restnåddal	Ulgarus	pår
21 Neljapåaw	Rael	9, 47. e. L.
22 Kebe	Ulkasius	rast
23 Loupåaw	Pasilibes	sedba

Olge armolised. Lut. 6, 36.

24 Pühhap.	4 P. p. 3a. J. P.	Sagni P.
25 Esmasp.	Kristiana	∴ lange
26 Teisipåaw	Jeremias	Mürribe
27 Restnåddal	Ladislauß	ta
28 Neljapåaw	Josua	C 4, 21. p. L
29 Kebe	Peet. Paawl. P.	
30 Loupåaw	Judit	minne.

Rikfast Kalla = sagist, Luk. 5, 1.

1 Pühhap.	<i>P. p. 3. a. J. P.</i>	
2 Esmasp.	Heina Mar. P.	Selge
3 Teisipääw	Kornelius	tacso
4 Kesknáddal	Ulrik	ja
5 Neljapäääw	Anselm	☉ 9, 31. e. L.
6 Keede	Sektor	sojad
7 Loupääw	Erino	

Wariseride Sigusfest, Matt. 5, 20.

8 Pühhap.	<i>P. p. 3. a. J. P.</i>	Páwad.
9 Esmasp.	Kilian	†
10 Teisipääw	Israel	Mür =
11 Kesknáddal	Eleonora	ristas
12 Neljapäääw	Hindrik	minne
13 Keede	<i>Starrette P.</i>	☾ 11, 46. p. L.
14 Loupääw	Ponawent	Wihma =

4000 Mehhe södtmisfest, Mark. 8, 1.

15 Pühhap.	<i>P. p. 3. a. J. P.</i>	
16 Esmasp.	Aukust	ja
17 Teisipääw	Mesius	

Sel Ruul on 31 Päwa.

18	Restnådda	Rosina	rahhes
19	Neljasp.	Ruvina	ga
20	Kebe	Elias	☉ 9, 56. p. 2.
21	Loupåaw	Eaniel	seggatub.

Walle Prohwetidest. Matth. 7, 15.

22	Pühhap.	<i>P. p. 3. a. 3. P.</i>	Tuul-
23	Esmaasp.	Carolina	sed
24	Teisipåaw	Kirsti	☉ Päwad,
25	Restnåddal	<i>Jacobi P.</i>	pilwe-
26	Neljapåaw	Anno	ne,
27	Kebe	Marta	☼ <i>18, 49 p. P.</i>
28	Loupåaw	Peatrix	* udduseb

Üllekohtsest Maia = piddajast. Luk 16, 1.

29	Pühhap.	<i>P. p. 3. a. 3. P.</i>	<i>Olwi P.</i>
30	Esmaasp.	Ubdon	Död.
31	Restnåddal	Kermann	

1 Kestnåddal	Veetri Wang.	Miis:
2 Meljap.	Annibal	led,
3 Rede	Cleasar	☉ 7, 57. p. l.
4 Loupääw	Judas	feggar

Jerusalemma arrarikinisfest. Luk. 19, 41.

5 Pühhapääw	10 P. p. 3. a. J. P.	sed
6 Esmaspääw	Eigenius	Ilmad:
7 Teisipääw	Tonatus	wahhel
8 Kestnåddal	Siriakus	✓ wihin,
9 Meljapääw	Romanus	wah:
10 Rede	Lauritse P.	
11 Loupääw	Herra	☾ 25, 27. p. l.

Warijerist ja Lõluerist, Luk. 18, 9.

12 Pühhap.	11 P. p. 3. a. J. P.	hel
13 Esmasp.	Klara	✠ Mürri:
14 Teisipääw	Ello	ta:
15 Kestnåddal	Ruffi Mar. P.	minne.
16 Meljap.	Isak	Selge
17 Rede	Dnesimus	
18 Loupääw	Leno.	

Sel Kuul on 31 Päwa.

Kurdist ja keletumast, Mark. 7, 31.

19 Pühhap.	12 P. p. 3. a. J. P.	 8, 39. e. l.
20 Esmasp.	Rut	✓ Taew,
21 Teisipäaw	Wilibert	tules
22 Kesknäddai	Sakens	ga.
23 Neljapäaw	Darsabas	+
24 Kebe	Pertli P.	Sojad
25 Loupäaw	Ludewif	Päwad.

Preestrist ja Lewitist. Luk. 10, 23.

26 Pühhap.	13 P. p. 3. a. J. P.	C 1, 58. e. l.
27 Esmasp.	Perent	Paudo.
28 Teisipäaw	Aufustin	✓
29 Kesknäddal	Joann Hukk.	Willud
30 Neljasp.	Rebekka	ddd. —
31 Kebe	Benjamin	

SEPTEMBER. Suggise:cht Mihkli:ku.

1 Loupääw	Stidius	Seit=
Künneft Piddeli: többifest.		Luk. 17, 11.
2 Pühhapääw	<i>S. P. p. 3. a. J. P.</i>	 8, 47. e. 2.
3 Esmaspääw	Reinart	⋯ lik=
4 Teisipääw	Moses	End,
5 Restnåddal	Kai	wahhel
6 Neljapääw	Magnus	✓ weel
7 Rede	Regina	sojad,
8 Loupääw	<i>Maria Sünd.</i>	wah=

Mammoneft, Matt. 6, 24.

9 Pühhap.	<i>S. P. p. 3. a. J. P.</i>	hel
10 Esmasp.	Cobald	⊙ II, 41. e. 2.
11 Teisipääw	Sirus	⊕
12 Restnåddal	<i>Pööri Pääw</i>	willud
13 Neljapääw	Amatus	⊕ Ilmad.
14 Rede	<i>F. Illendama</i>	Wih=
15 Loupääw	Nikodemus	● ma=

Raini = Liina = Surnust, Luk. 7, 11.

16 Pühhap.	<i>SCP. p. 3. a. J. P.</i>	sed
17 Esmasp.	Ciwemia	 6, 29. p. 2.

Sel Kuul on 30 Päwa.

18 Teisip.	Titus	●	tuul
19 Restnåddal	Baustus		fed
20 Neljasp.	Edns		Päwad.
21 Rede	<i>Matteuse P.</i>		Wihz
22 Loupääw	Morits	●	

Wee = többifest. Luk. 14, 1.

23 Pühhap.	<i>7 P. p. 3. a. J. P.</i>		ma:
24 Esmasp.	Kleomas		saddo,
25 Teisipääw	Haralt		<i>C9, 15. e. L.</i>
26 Restnåddal	Tetel		kange
27 Neljapäw	Udolv		tuul.
28 Rede	Wentfel	↙	
29 Loupääw	<i>Mihkli Päw</i>		Willub

Suremast Käsfust. Matt. 22, 34.

30 Pühhap.	<i>13 P. p. 3. a. J. P.</i>		Ilmad
------------	-----------------------------	--	-------

1 Esmasp.	Volrad	Wih-
2 Teisipáár	Jairus	☀ 0, 22. e. L.
3 Restnáddal	Volmer	mased,
4 Meljapáár	Prants	↗
5 Rebe	Wides	seggas
6 Loupáár	Amalia	sed

Ulwatud Junimesseft. Matt. 9, 1.

7 Púhhap.	<i>39 P. p. 30. J. P.</i>	ja
8 Esmasp.	Kustaw	roppud
9 Teisipáár	Tomasia	↗
10 Restnáddal	Purkard	☾ 5, 14. e. L.
11 Meljapáár	Angelus	Slmad.
12 Rebe	Mai	Nende
13 Loupáár	<i>Teresia.</i>	☀ jarrel

Pulma Nidest, Matt. 22, 1.

14 Púhhap.	<i>40 P. p. 30. J. P.</i>	felgem,
15 Esmasp.	Sebdo	fange
16 Teisip.	Kallus	tulega.
17 Restnáddal	Dlop	☀ 3, 55. e. L.

Get Kuml on 31 Fátva.

18 Meljapááw	Lukas	✓	Eantib
19 Kebe	Lutsius.		Sinab.
20 Loupááw	Weubelin	+	

Runninga = Mebbe = Poiaft, Joann. 4, 47.

21 Púhhap.	<i>11 p. 30. S. P.</i>		Wihma=
22 Esmasp.	Seweriu	∴	sabdo,
23 Teisipááw	Salome	☉	<i>7, 41 p. 2.</i>
24 Kestnáddal	Wlorentin	♣	lummege
25 Meljapááw	Kristian		wahhel
26 Kebe	Amandus		seaga
27 Loupááw	Wiliy	✓	tud.

Kawwalast sullaseft. Matt. 18, 23.

28 Púhhap.	<i>22 p. 30. S. P.</i>		Kül
29 Esmasp	Abfaloni		mad dób.
30 Teisipááw	Zosawat		Selge taew.
31 Kestnáddal	Wolregang	♠	<i>11 p. 2.</i>

1 Neljapääv	Pühade P.	Wahhel
2 Rebe	Dingede P.	Kilm,
3 Loupääv	Rottlieb	

Kohto = Nahhast, Matt. 22, 15.

4 Pühapääv	3 P. p. 3. a. J. P.	wahhel,
5 Esmasp.	Kasper	✓ sulha:
6 Teisipääv	Waltser	fange
7 Keßnäddal	Klaudius	tnul,
8 Neljapääv	Brits	8, 48. p. L.
9 Rebe	Theodora	✠
10 Loupääv	Martin Lutter	felged

Zairi Lüttrest, Matt. 9, 18.

11 Pühap.	4 P. p. 3. a. J. P.	Martin Püffe
12 Esmasp.	Urkadius	Pawad
13 Teisipääv	Preedrik	alkas
14 Keßnäddal	Leopold	♣ wad
15 Neljap.	Atanasius	☀ 1, 43 p. L.
16 Rebe	Allweus	♣
17 Loupääv	Jonas	pörama

Sel Kvul on 30 Páwa.

Hirnsaft Arrakantamissee = tóðst, Matt. 24, 15.

18 Púhhap.	<i>25 P. p. 3 a. J. P.</i>	kúlma
19 Esmasp.	<i>Andvet</i>	pole.
20 Teisipááw	Amos	↙
21 Restnáddal		Lummi
22 Meljapááw	Sesilia	⋮ <i>C. 39 c. 1.</i>
23 Rede	Klement	faddo,
24 Loupááw	Josias	

Biimsjefst Kóhtust, Matth. 25, 31.

25 Púhhap.	<i>25 P. p. 3 a. J. P.</i>	<i>Kaddrius P.</i>
26 Esmasp.	Konrad	pilwseð
27 Teisipááw	Isai	†
28 Restnáddal	Rünter.	niisked
29 Meljasp.	Ewert	⋮ Páwad.
30 Rede	<i>Andref P.</i>	☼ I, 18, p. 1.

DECEMBER

Joulu = Ru.

1 Loupääw	Urent	Kül
Kristusse Sisse = sditmisfest, Matt. 21, 1.		
2 Pühhapääw	1 Kr. Tull. P.	mad
3 Esmaspääw	Parbo	✓ Päwad
4 Teisipääw	Agaton	pbra-
5 Restnädal	Wolber	wad
6 Neljaspääw	Niggolas	jälle
7 Kebe	Natalia	• fuis
8 Loupääw	Mar. Samiñe	☾ 21, 32. e. 1.

Tähhet eüne wimist Päwa. Luuk. 21, 25.

9 Pühhap.	2 Kr. Tull. P.	
10 Esmasp.	Sülyem P.	la
11 Teisipääw	Elso	pole.
12 Restnädal	Ottilia	Mies
13 Neljapääw	Lutfia	ted,
14 Kebe	Nikasius	☾ tuul
15 Loupääw	Johannia	

Joannes Wangi tornis. Matt. 11, 2.

16 Pühhap.	3 Kr. Tull. P.	sed
17 Esmasp.	Albina	

Sel Knul on 31 Päma.

18 Teisipääw	Kristo v	Ilmad.
19 Kesküäddal	Loit	Selge
20 Neljap.	Abraam	✠ mad
21 Kehe	Musi Tomas	Päs
22 Loupääw	Peata	C 3, 2. e. L.

Joannesje	Lunastusjeit.	Joann. 1, 19.
23 Pühhap.	Kr. Tull. P.	wad,
24 Esmasp.	Eva	✠ kúlma
25 Teisipääw	Koulo	tulega,
26 Kesküäddal	Keine Pühha	woiksid
27 Neljasp.	Kolmas Pühha	aasta
28 Kehe	Säta laste P.	löppes
29 Loupääw	Noa	✠ ta

Sest imneks-pannemisest.		Luk. 2, 33.
30 Pühhap.	P. pärr. Joulo	✠ 8, 5. e. L.
31 Esmasp.	Silvester.	✠ ✠ ma.

Päwa- ja Ku- Warjutamisest.

Päawa saab sel aastal, kolm kord, ja Ku kaks kord warjutud. Need Päawa-warjutamisest ei olle meie-egga leige Europa-maal, nähtawad; agga Kui-warjutamisest on nähha. — Esimest korda saab Ku warjutud Neeri-ku neljandamal Päwal kolmetkümmand. Kello pool üks Osel, ta hakkab, Loune pool läh-läh Ku pimmedaks; ja pimmedus kaswab seni, kui kello kahhe aial kahheksa tolli. Kello pool nelli löppeb ta hopis. —
Teist

Teist korda saab Ku, Seina ku kahhe
kümneal Päwal, warjutud. — War-
jutamine hakkab õhte, kello pool ühheksa;
kello pool kümme on ku pohja pool kolm
rolli warjutud, ja kello pool üksteist-
kümme on se Dts. —

Uhhe wagga Öppetaja Kirri on pär-
rast temma surma, temma Pabberit-
te seast leitud, ja temma on pallu-
nud et se piddi trükitud sa-
ma. Se kirri on se:

Armas Eesti Ma Rahwas!

Minna ollen peäle Kolmküüend aastad
Öppetaja olnud, ja ollen noudnud trüü-
sega omma Öppetusse ammeti ajada, ja
omma Koggodust teed juhhatada, mis peäl
nemmad siin ma peäl jo head põlwe woit-
sid Rätte sada, ja ka iggawest õnnistust lei-
da. Jummalala karius ükspäinis sadab seks
Easfo, temmal on sellesinnatse ja tulles
ma ilma tootus. I Tim 4. v 8. Monned
on kül. Tänno Jummalalle! öppetust was-
towsitud, agga mitmed on ka maenitfus-
ja nommist põlgnud. Keigeennamiste on mul-
lest murre, ja kurbdus olnud, kui ma ollen

X

kuul

Kuulda sanud, et ta monni on siit maalt äs
rajoosnud, woera ma sees parremat
põlwe otsima. Wahhest monni neist sai par-
remad motted ja tulli taggasi, kui ta isse
wägga hästi õppis tundma, et Some maal,
sest siina ennamist keik meie poolt pögges
newad (wahhest monni Zerwama ja Ullot-
tagguse poolt jooßeb ta Wenuemaale)
põhjo pahhem põlli on, leib kassinam ja kass-
lim, tõ ja waew kängem, maks surem: nen-
dega ollen ma siis jutto ajanud, ja neist kuul-
da sanud, mildine nende Jooßs jatte põlwe-
seäl on. Ma ollen kül mi mel korral, Jut-
lustes ni hästi, kui muul ajal rahwaga kõn-
neledes, neid maenitsend Jooßsmisse pär-
rast, agga ma ei olle sest suurt kasso tunnud,
sest monni wastas: egga ükski jooße mu
asja kui hädda pärrast, ja hädda pärrast
peab kül jooßsma! et nemad kül teadsid,
mitmed ja mitmed ep olle ühtegi hädda
tunnud waid ükspäinis wallatusse ja koerusse
pärrast

pärrast ärrajooksnud. Gest, ükski ei woi
sedda salgada, et meie päiwil Wannemad
paljo heldemad on, kui ennemuiste, ei lasse
rahwast ennani ni kangeste nuhtleda, ja pe-
älegi hea melega abbi tewad neile, kenne-
pudo on. Monni wastas: Kui nälg käes
on, peab kül jooksuma, wannemad ei aäna
toidust Agga, ka sedda räkitalse tühjalt.
Edeste, meie päiwil ei lasse kül ükski moie-
sa wannem omma rahwast nälgä surra,
waid aitab hea melega, ni hästi wiljaga
kai ka Eojustega; agga perremees peab ka
isse omma maja eest hoolt kandma ja mitte
ärrajoma ehk raiskama, ja Eojused lassema
nälgä surra, mis Wannemad on aänuud.
Monni wastas: Meid waewatalse wägga
kange töga, kassin wald, ja paljo tööd, ag-
ga ka se wabbandus on tühhine. Ei kedda-
gi suñnita kusti pool ennani tööd teha,
kui ta jouab, ükspäinis laisad wötwad sede-
da wabbandamisests. Woiw onnemei kat-

suda, ehk wõeral maal wahhest on parrem
põlli, seeb se on, ja ees se olle wallatus?
mikspärrast monni wõttab Jookso miina.
Et teie nüüd saaksitte tunda, kui wägga se
ennast pettab, kes selle pärrast wõera male
põggeneb, tahhan ma monne Jooksiatte
luggu ja põlwe wõeral maal, kes muist isfi
taggasi tullid, muist taggasi todi, teile üs-
lesrälida, nenda kui nemmad sedda mulle
on juttustanud. Teie woite arwada, et
minna sellega ükspäinis kouan teile kasso
sata, isfiärranis, et teie paikale jäte ja rah-
hui ollete selle põlwega, mis Jummal teile
on jagganud. Mul ennesel ei woi fesi kasso
tulla; sel ajal kui teie need Juttud sate
luggeda, on minno ihho jo nullas magga-
mas, arwage siis sedda otsego üks surmüst
weel teile peaks rälima, ja ärge põlgage
mitte maenitfusse heält.

Kümme aastat on nüüd aega, et üks
 Väe- Pealikko sullane minno jure tuli, ja
 ennast pallus õppima, sest oppiaid weti
 siis kiriko jure. Temma olli kolmkümmend
 aastad jo wanna, minna ei tuinud tedda
 ei ta moistnud ramato, ommeti ta ütles
 minno lihhelkonnast ennast ollewa, ja ma
 leidsin ka temma Nimme Kiriko- Kristus-
 ramatus. Minno küsimisse peäle kus ta
 ni kaua olli olnud? räkis ta mulle omma
 Ello luggu ja põlwe nende sannadega: Ma
 olin wieteistkümmne aastane poisike ja käisin
 Moisas waimuks. Ühhel päwal ma heitsin
 Lõune ajal kui teised tööl ollid Leppikusse
 maggama: Kubjas leidis mind wast õh-
 to pool ja andis selle Laiskusse pärrast mulle
 Leppikisega kaks, kolm hoya: sest ma pah-
 handasin meelt ja wõtsin kohhe nou Jookso
 miina. Gomesie ma ei usaldand miina,
 sepärrast ma wõtsin Peipse pole joosta. Ug-

ga se se olli kangel; ja ma ei oskand teed. Kõl
olli mul wahhest hirm isstarranis õsel, nende
märkamatta sure metsade sees, ja kõi mit-
mel korral ma kahhetsefin et ma sedda rum-
mala Zooksmisse nou ollin wõtnud: süski
taggasi minnes ma kartsin nuhtlust: kui ma
rahwast näggin, siis ma kartsin; ommeti
ma piddin rahwa jure sama, sest ma ol-
lin sõmatta, ja nälg tuli kätte. Kolm pä-
wa ja ööd ma hulkusin nenda, siis ma sain
ühhe küllasse Peipse äres. Ma läksin es-
simisse perresse ja pakkusin ennast tõle, sest
heina aeg olli. Sel perremehhel olli kaks
sin perre, ja seäl ollid laiad heinamaad, ta
wottis mind hea melega tõle. Reige se hei-
na aega ma ollin temma jures, agga ta olli
waene, wähe kõi ma sain süa: kewwadissel
ajal olli leibast jo pudo. Kui heina aeg
lõppes, küssisin ma temma kääst ommeti
wähe pakka ka ommast waewast, agga
perremees hakkas naerma, ja ütles: Woi;
sin

sinna Zooksjä, palka weel tahhad minno
 käest, minne omma teed, ehk ma se-un so
 käed, ja jallad kiini, ja wiin sind moisa.
 Ma ehmatasin, ja jooksin mis agga jallad
 joudsid, seäni, kui ühhe teise kullasse sain, se-
 äi ta ühhe perre - mehhe jures ma aitasin
 tedda Rukki - ja odra - leiko ajal. Minno
 särk, ja monned ride - räbbalad ollid selle
 ajaga hopis kullund, ma pallusin omma
 waewa eest, perremehhe käest wöhhegi ihho-
 tattet, sest tō palka ma ei julgend ki ennam
 küssida, agga nenda sammoti kui teine üt-
 les temma: Hukujale minna ei aäna üh-
 tegi. Kui ma niüd temmaga hakkasin
 waislema, wöttis ta mind kiini, ja wiis
 mind Moisa. Seäl Moisas ei olnud sel
 ajal Herrat, waid ühhe Zunkro käes olli
 wallissus, se sundis kül minno perremeest
 et ta mulle ühhe särki ja wanna kubehilpo
 pidde andma, agga isse ta wöttis mind
 omma töle. Tōdd mul oli seäl kül homi-

wikust õhtani, ja kassinat sõmist, peälegi
keigewähhemä ellicusse parrast kobbhe ta pek-
sis mind armotumal wisil. - Kõl ma seält
hea melega olleksin omma male taggasi läis-
nud, agga ma kartsin ikka. Sel Junkrul
õlli üks wägga kalis täkk hobbune, selle ma
pididin tassuma. Ühhel õhtal ma wisin tedda
hallikalle joma, hobbune hakkas hullama
ja tallas mo jalla peäle, ma hirmutasin
tedda wähhe, agga ta peasis minno kääst
ärä, hakkas jooksuma, se-utas peitse raud-
ahhelasse omma Jalga, Pukkus ja murdis
jalga. Junkur näggi sedda, peksis mind
hirmsaste, ja temmal õlli nenda pahha meel,
et ta mind ühhe Wenne Peälikkulle kes se
äl Moisas Talwel Kortoris õlli, ärra-
müüs. Tühjalt ma waitlesin, ja pannin
wasto, ütlesin, et ma hopis teisel maal
parris ollin, ei aitand, se Peälikk ei moist-
nud meie kele, ja uskus selle Junkro lannad
emam. Kerwade pole sai se Peälikk wäe
peält

peält lahti: temmal oli laugel wenne - ma
sees üks Mois, senna läks temma ellama, ja
wiis mind kasa. Nüüd ma ollin liggi kolm
sadda pennikoorma omma Maalt ärra, ai-
wa wõera Rahwa hullas. Wähhe ha-
walt ma õppisin käl nende keele, agga siiski
ep olnud ellawat hinge, kes minnoga tut-
taw olleks olnud. Lapse põlwes ollin ma
kauniste jo õppind ramato luggema, agga
seäl ma ei saand ennam meie keele ramato
näbha; mis ma weel wähhe Jummalast
ja temma sannast ollin õppiind tundma, un-
nustasin ma seäl hopis. Teine rahwas,
teine UK, teised lombed teine Jummalala
Teistus. Oh kui wägga ma siis iggatse-
sin omma Male taggasi!

Rümme aastad läksid nenda möda! ma
ollin mehheks sanud, iggatsefin nüüd ka
Jummalala sannale sada, agga seäl se ei
läind lorda. Siis se juhms et minno

Herrat kutsuti Peterburri linna, ta wottis
mind sinna kasa. Seäl ma sain wahhest So-
me-ja ka meile ma rahwast nähha ja lootsin
jo, et ma seäl piddin Jummalä sannale
sama. Se juhtus, et, ma ei tea, mis-
suaguse asia pärrast minno dige pärrisber-
ra seltsammal ajal ka Peterburris olli. Kog-
gematta temma sai seltsi selle Herraga kelle
jures ma nüüd olin. Temma näggi mind,
mälletas minno näo, ja minna mälletassin
ka tedda weel wähe. Ta hakkas kohhe
minno käest küsima, ja talama seini kui
minna keit omma Elo-luggu temmale üs-
les rääkisin. Se minno pärris herra läkki-
tas kohhe selle Junkro järrele, kes mind
olli ärramüüd: agga se olli jo surnud.
Siiski ta satis teised tunnistusse ramatud
selle peäle, et ma temma pärris olin, ja
ma sain nenda temma jure. Agga, et ma
ükskord jo olin ärra-jooksnud, ei wöind
minno Herral lotust olla, et ma piddin
meelt

meelt parrandama ja eddespiddi fanna kuul-
ma, sepärrast müüs temma mind jälle ühhe
teise Wäe Peälikkulle ärra. Minno õnneks se
on juhtund, et minno Herra nüüd siin Pih-
helkõnnas Forteris on, ja ma pallun teid
wägga, kallis õppetaja, wõtke mind ka
õppima, et ma Zummalat saaksin tun-
da. Kõl mul on halle meel, kui ma
nään, et minno noremal weinal on prae-
go meie Jõsa perre kääs kes kahhe aasta
eest on ärra furnud, temma kääsi kääib wä-
ga hästi, minnul olleks sesamma põlli õk-
nud kui ma olleksin paikale jäänud.

Temma jäi õppima, pealuggemisesed
sai ta selgeks, agga ei ta ramato ennast
saand õppida. Siiski ma wõttsin redda Loua-
le; agga warsti pärrast sedda piddi se Peälikk
Riagimentiga Turki - male minnema, sest
et sel ajal Turki rahwaga sõdda oli; tem-
ma läks Herra kasa, pärrast ma olen kuul-
da

da sanud, et temma Herra on Turki wang-
gisse sanud, ja tedda ehk on ka Wangi wi-
dud ehk ta on muul wiisil soia läbbi sur-
ma leidnud.

2.

Hanso Jaak * küllast, olli üks aus ja
truu perremees. Temmal olli pole adra-
maad kões, head wilja-maad, ja heina-
maad ka rohkeste. Ta piddas murret om-
ma maja eest ausaste sepärrast siggis tem-
male ka keik. Sel ajal raiikas Ellajas
monned aastad järrestikko Nukki orraksed,
agga temmal ommeti olli wilja kül et tem-
mal tarwis ei olnud Moisa aita kallal-
tulla, peälegi Lojuste sõmist ka. Agga tem-
ma hoidis ka wägga ennast Zomisest eest.
Ühhel Pühhapäwal ta olli kirikus ja Laual
kainud; kojo miinnes sai ta kõrtsis monne
Zodikkutte selisi; teine ja teine pakkusid
tem-

temmale wäggise Sutäie Wina, temma olli
ni rummal et ta järrestikko nelli Su täit wot-
tis, ja sest ajast sadik ta hakkas jomist ar-
mastama, agga siis läks ka et temma om-
ma Maja eest ennam ei woind öiete hoolt
kanda, temmal feik raisko ja huffa. Süg-
gise, et temma joobnud olli, ja öhto omma
hoost ei forjand, murdis hunt pimmeda öe
ajal temma hobbuse: teise künni. härga ta
müüs et ta saaks kortsu wõlla maksta, tei-
ne surri et temmal Lojuste sömisest pudo olli.
Siiski tedda weel ei karristud moisa poolt,
waid, et temma siitsadik aus perremees olli
olinud, tehti temmale weel abbi, aänneti moisa
poolt teine hobbune ja paar Härgi. Agga jö ta
üskord olli jomisse kimpis sanud, sepärrast ei
aännud ka temä Moisa Lojuste eest ennam
hoolt, ja Moisa hobbune surri, teine härg löppes
ka! Müüd ta hakkas kartma, ja wottis seoda
rummalat nou pöggeneda, tappis ö'el need
monned lamba-talled, mis tal weel ollid,

ja

ja läks omma Naese ja nelja lastega Comesse. Need k'ul teelsid tedda, ja nomisid, et ta piddi Herra palwele minnema, sest se Herra olli wägga helde, agga temma ei wotnyd nende sanna kuulda ja nemmad pidsid temmaga minnema.

Kolme aasta pärran ma sain kuulda, et Hanso Raal olli ainuüksi Somemaalt taggasi tulnud. Kui ta mo juttule tuli palludes, et ma tedda jälle piddin Lauale wotma siis juttustas ta mulle omma Ello luggu Some Raal nende sannadega:

Kül ma nüüd kahhetsen kallis Syyetaja omma rummalust, et ma Some läksin! jo tunnen nüüd kül, et jomissest õnnets ello tulleb. Comesse ma sain kül hästi omma Naese ja lastega, agga ka palja k'äega. Uhe weikese Moisa alla ma asusin. Maad anneri mo kätte, agga aiwa kirwine ja kalsjud,

jud, kus wilja ilmas ei Paswa, heinamaad
on hopis kassinaste, Lejuhed mul ei olnud,
rahha ei olnud, misga ma ollesin woiud
osta, ommeti ma piddin kunnest maksima,
mo naene hakkas pöddema, et ta ei woiud
sedda ilma seal kannatada: terve aasta ta
pöddes, ja ei woiud ühtegi tehha; lapsed
ollid weel rammotumad. Naene surri, lei-
ba mul enne ei olnud, ja lapsed ühtepüh-
ko nuttes küssendasid: Näg on! hädda on!
ja ma ei woiud neile leiba sata! Kül mo
südda kattes, kui ma näggin ommad lapsed
wähhe hamalt näsga pärrast otsego kuuwa-
ma ja ärralöppema, seini kui nemmad tei-
ne teise järrel teik surrid! Müüd ma wotsin
selle hirmsa nou ennesel isse ka otta tehha,
ja ennast ülespuu. Ma ottsin sepärrast kõr-
walisse paika metsas, ja jo ma ollin kōie
pu külge sõlmesse paännud, kui minno õn-
nets weel pu = raiujad juhtusid peäle tulle-
ma, kes mind teelsid. Ma tannan Jum-
ma

malat, et ta mind nenda immelikult selle
hirmsa patto eest weel on hoidnud.

Kui meie Ma mehhed nüüd Gomeesse tul-
lid kalso püüdma, siis ma pallusin neid, et
nemmad mind piddid taggasi, wiina, ja need
olgo terwed, töid mind ka taggasi. Minno
Herra on kü ni helde olnud, et ta ei olle mind
lastnud nuhhelda, agga nüüd mind on
Eullaseks pantud seännasamma Perresse, mis
enne minno omma olli.

3.

Ühhel Pühhapäwal pärrast Zutlust Süg-
gise ajal tulli üks Mees rañna poolt mind
haige peäle palluma. Ma küssisin kes se hai-
ge piddi ollema, agga ta wastas: Se on
woeras, ma ei tunne tedda, agga ta pallus
wägga, et ma piddin Öppetajat temma jure
palluma, ja ütles ennast wägga sures waewas
ollema. Ma ruttasin señna, ja leidsin ühhe
nore mehhe kes hopis kahwatand, ja sedda
möda,

möda, kui ma woisin armada, nälgä parrast
otsego ärrakuiwitud olli. Eahke sannadega
-ma maenitšesin tedda et ta mulle keik omma
Luggu ilma kartusfeta ja julgeste piddi ül-
lesräkima, siis ta räkis mulle need sannad,
mis ma koio tulles kōhhe ülles kirjotasin:

Mo nimmi on Hans, ma ollen Läne-
maalt, Mind wōteri lapse põlwes jo Moisa toas
poisiks. Muud tööd mul ei olnud, Kai Saks-
te rided puhtaks tehha, lauda katta, ja
Laua jures üllespassida. Et ma kaunist sel-
geste Ramato moistsin, olli se mo ammet,
et ma Pühhapawal Moisa perrele Jutlusse
ramatust Jutlust piddin luggema, sest meie
Wraua olli wägga Jummalakartlikk, ja
tulli wāhhest isse ka perre hulka Jutlust kuul-
ma. Holetusse ja wallatusse läbbi ma
unnustasin wāhhehawalt omma ramato, ja
ühhel Pühhapawal, kui Wraua ka olli Perre-
tuppa tulnud Jutlust kuulma, ma ei saand
lugg. missega kōrda. Wraua sõitles mind,
et

et ma nenda ramato ollin unustanud, agga
minna, surelinne ja ruumal, wastasin: kes
siin woib ramato meles piddada, kui ühes
puhko peab tööd teggema. Sest pahhandas
Wraua meelt ja andis mulle üks kõrwapuuts.
Häbbi ja wihha tousis mo süddames, et
se teise perre nähhes olli sündinud, ja ma
wotsin kohhe nou, ärra jooksta. Üksi ma ei
julgend minna, sepärrast ma kiusasin om-
ma jooksmisse nousse ka Koffa poisi, ja Tal-
li poisi. Jodo rahhast, mis Saksad wahhest
andsid, ollin ma monned Rublad kolko kor-
jand, agga ma ei arwand sest käl sama. Ühhe
Päwal, kui Wraua monneks Päwaks ühhe
teise Moisa olli wderaks lainud, teggin ma
temma Pulpeti lahti, kus ma teadsin tem-
ma rahha ollewa, warrastasin seält muist
kuld ja hõbbe rahha, muist pabberi rahha
liggi kolm sadda Rubla, ja siis läksime
meie kolmekeste omma teed. Somekse olli
nou minna agga Länemaalt otse kohhe meie
ei

ei julgend, sepärrast noudfime meie Harjo-
ehk Wirro male sada, et meie seält saakfi-
me Some maale ülle miina. Kava mele
hulkufime metsad löbbi seini kui meie, en-
neste arwates, jo Wirromale saime. Meie
noudfime raäna pole, ja ühhel päwal õhto-
pole näggime meie ühhe ükslase perre met-
sas, raäna liggidal.

Se perremees arwas meid kōhhe Zook-
sjaid oltewad, meie ei saigand ka sedda
waid pallufime tedda, et ta meid Somesse pidi
di üllewima, ja pallufime temmale rahha,
siin ollime ni rummalad, et meie teid om-
ma rahha temmale nätsime. Se perre-
mees, kes kava aega jo sedda ommetit olli
ajanud Zooksjaid üllewia ei löfnud ennast
kava palluda. Teisel hommilul, e hea tuul
olli, wiis ta meid ülle, ja õhto pole sa me
jo Somesse. Siin ta ütles meile: Ma
tean teid Some ma nurlad ärra, ma ei
woi

woi teid siina maale sata, kus rahwas el-
lab, muudo teid wõetasse siini, meie tah-
hame maale miina ühkes Metsa nurkas,
kus ükski ei olle, siina tahhame õsels jä-
da, ja hommiõ jubbatan ma teid kül ed-
dasi, kus teie wõite head ello leida. Meie
lootsime temina sanna peäle, teggime tuid,
sõime, mis meie Laewa - mees olli kasa
wotnud, ja heitsime maggama. Et meie
keige se päwa ollime soudnud olli unni ni
raske et kui ma üllesärkasin, pääw jo surel
kõrgel olli. Ma waatsin kõhhe meie Lae-
wa - mehhe järrel, agga tedda ei olnud näh-
ha egga kuulda. Ma ärratasin ommad kaks
seltsimehhed ka ülles, meie õisime ommad
kallid kallewissed ridet: ei ühtegi! ühhe püs-
si ma olin kasa wotnud, segi olli ärrawi-
dud! minno kae tassus olli meie rahha, üht-
lasse riettega se olli kaddund, ei meil jänud
muud kui need Mantlid, misga meie õsel
ennast ollime siinikatanud. Meie woisime
ar-

arwata et meie Laewa-mees keik olli kasa
wotnud. Mis nou nüüd? nenda kui meie
ollime, läksime ommeti Ma pole ütles, leidis
me monned ükslased perred ja nalg sundis
meid, et meie rahwa jure ennast sullasteks
andsime. Põlloma Gomes on raske harri-
da, et ta wägga kiwvine ja souepärralin-
ne on, kül meie piddime keige päwa kangeste
tööd teggema ükspäines leiba pärrast, ridid
meie koggoniste ei saand, ja paljad ollime
ommeti: kui wägga siis iggatsesime omma
Moisa taggasi! Kui wägga siis ma pallu-
sin omma wägga Brauat andeks! Siis-
ki oheksime weel kannatanud, agga, et meie
ei jaksand egga oskand öiete Tallopoja
tööd tehha, ei tahtnud ükski meid sullasestki
wotta. Ühhei päwal olli üks Wäe-Herra
seält kaudo mööda minnemas: se näggi meid,
ja ütles naeroga: need kolbaksid parreminne
Soldatiks, kui tallopojaks. Gest wötsid
monned sallaja nou piddada, et nemmad
meid

meid saaksid. Eiina wia, ja Soldatiks ärra müa. Ehmatu ja Kartus toufis meie süddames, kui meie sedda saime kuulda, piddasime nou isfikeslis, agga ei leidnud muud, kui jälle ärrapöggeneda. Widdeswikko ajal meie jooksiime raäna pole, leidsiime übbe Wenne, sennasise meie astusime ja nousime agga Ma poolt ärra souda, enne kui legi meid saaks tagga ajada. Osel olli waifne ilm, kui koido talli siis meie ei wolind ennam ühlegi Maad nähha. Pärva järrel meie arwasime ja soudsiime ennese arwates Wirro-ma pole, agga nüüd hakkas ilm pil witama, Kange term ja mürristamine nousis, laene tõi sid meie Wenne igga silma pilkol, ja igga silmapilkal piddime Kartma et Wenne ümber läks. Oh! kui wägga meie siis pallusime Zummalat, ja kahhetseime omma Wallatust ja Zooksimist! omneta Zummal hallastas meie peäle. Ohho pole sai ilm waifseks, ja meie näggi-

me

me maad, jo pimme tulli kätte, kui meie
Maale saime, ja meie ei võinud ühtegi sest
arvata. Hommikis meie leidsime, et se üks
weise Saar olli, rahvast ei olnud selle peäl
ellamas, agga ommeti ollid seal monned
Saunad, sest meie tundsim, et wahhest
Ma poolt rahwas siina tulli kallapüüdmiss
se pärrast ja seal olli ka tunda, et Kei-
mid wast hilja aega ollid rokitud (se ehk
on Wainlo, ehk Uhtjo, ehk Muhho-
saar olnud) Meie läksime siina kohta, kuh-
ho meie omma Wenne ollime jätnud, ag-
ga kui wägga suur olli meie hirm! ei Wen-
nest olnud ennam ühtegi näha. Meie
wiist õhtal ei olnud tedda öiete Maale tom-
band, õsel olli merre Wessi touenud; ja
fedda ärra winud. Mis nüüd tehha! Ma
paistis kül, agga kaugelet. Saare peäl
meie ei leidnud middagi süa, ja nälg wae-
was. Meie kiskusime rohhojured wälja ja
halk-

hakkosime neid söma, agga need ei ainnud toi-
duet egga rammo, sure nalgaga meie söime
ommad tingad jallast. Teised hakkasid
mind haukutama ja minnoga waitlema, et
ma neid ollin eksitanud ja seingese hirmsa
hädä sisse saatnud, ähwardasid jo mind
ärratappa ja viddid siis mind söma, et nalg
oli! Ma pallusin wägga, ja ütlesin: wein-
nad, ärge tehhem enam patto, waid kah-
hetsegem ühtlasse ja pallugem Jummalat, ehk
ta weel hallastab, ja peästab meid. Agga
peästmist ei olnud, meie nõrkusime teik, ja
w. endamal päwal pärrast kui meie Saarese
ollime sanud surri Kollapois Mihkel, teisel
hommikul jälle Talli pois Jaan. Minna
püüdsin hauko teha ma sisse ja neid mah-
ha päina, agga ei jaksand enam. Müüd
mul olli ohhastust kül. Teisel hommikul näg-
gin, et tuul Saare peält otse lohhe Ma po-
le oli. Ma arwasin: parrem on ommeti
merresse uppuda, kui siin nalgga surra. Ma
wõt

wõtsin kahhest Saunast need uksed ärra,
pannin teise teise peäle poikiti, ja kinnitasin
neid ni palju kui sündis, läksin siis isse peä-
le ja lüklasin Saarest merresse ja andsin en-
nast nenda Jummalale hõlaks. Tüll maad
olli tuul mind jo Saarest ärra ajand Napole-
le siis ma ei tea, kas minnestus mopeäle
tulli, woi mis minnoga sündis. Kui ma
jälle hakkasin mõistma, leidsin ma ennast
selle ausa Mehe toas.

Näanna rahwas räkis siis mulle, et nem-
mad ollid läinud hommiko ommad wõrkud
merrest üleswõtma, siis olli kaugele midda-
gi nende wasto paistnud, nemmad ollid
siina soudnud ja tedda meest nenda loua
peäl leidnud, omma wennesse aitnud ja ma-
le tonud.

Jummalale melega ollid nemmad femma-
le übbe fõrraga wägga palju süa ainnud
tem-

temma olli kange näsiga pärrast wägga roh-
feste roga neland, temma ihho olli hopis
paistes üllesajand, monned maenitsfusse ja
trööstimisse fannad ma sain agga temma-
le rõfida, tundi pärrast sedda aega kui-
ma siina oliin tulnud, surri temma ärra.

4.

Santid päitwad tihti minno jures kerja-
mas. Ühhel õhtal tuli ka nenda üks wae-
ne sant, kennele teine pu-jala olli, ja majalt
ka roiggane, kerjama. Zeise jalla peäl tem-
mal ei olnud sukka egga kinga, püksi räs-
halattest paistid monnes kohbas paljad
reled! ma ainnin temmale monned koppilad,
ja põrin ümber et mul halle meel olli sesug-
gusjett norest mehbest, ja pääsfin temmale
sua anda.

Ta pädis põlweli heita, siis ma waats-
sin temma jümi, ja arwasin tedda tundma.

Est

Eks sa olle Kusto *** Herra toa pois? Ol-
len se samma, wastas temma. Kui teie
tabhahkätte kannatada, siis tabhan ma teile
kei? omma waest luggu ja hädä, mis ma
ollen näinud pärrast sedda, et ma ärrajook-
sin, ülles rätida.

Teie teate, et kui minno Herra liinas
Pohho-herraks sai, temma ka jäi liina elu-
ma. Minnul olli kül bea põlli seäl. Pärrast
Sakste sõmaega mul ei olnud ühtegi tööd,
Siis ma läksin teiste Herrade sullaste seltsi,
Kes ka liinas ekkasid, ja mängisin nendega
kaartid, wahhest ollime ka kõrtsis kous po-
le õe sadik, ja mo Herra ei saand sedda teä-
da, et ta maggas. Ühhel õsel olli meil
Pangeriid mängimisse läbbi, waht läks kōrt-
sist möda kulis sedda männonut, wotsid meid
keik kinni ja wisid meid wahhi-honessse,
andsid hommikul sedda Herradelle teäda!
Herra, nenda kui teie teate, olli lahke kül,

agga selle wallatusse parrast ommeti pid-
ta mind karristama. Sa maenitses mind
kül esmalt lahke sannadega, ütles isfiar-
ranis, mis ma ellades ei tahha unnustada,
mulle: kui sa ka minno omma poeg olleksid,
siis ma ei woiks sedda wallatust karrista
matta jätta, ja siis lastis mulle omma en-
nese kambri witsso anda. Gest mo süd-
dames siutis wiha põllema, ja kui need
teised kolm sullased kes ka ollid hirmo sa-
nud, peälegi mind kiusasid, siis ma otsisün
kei omnad parremat ridid ja sedda rahha,
mis ma olin korjand, kōkko, ja teisel õsel
jooksi meie kei neljakesste ärra. Minna
ollin wast kuusteistkümmend aastad wanz-
na, teised kei minnust wannemad, teie
teate, ma ollen rañnast, mo issa ja emma
ellasiid weel kui meie Moisi müdi. Siinna kül-
lase meie lāksime, ja seält minno tuttawad
wisid meid pea Gomeesse. Agga seäl olli
sel ajal just södda tousnud. Kanget tööd
meie

meie keik ei sudand egga öppind ka tegge-
ma. Leib, ja keik muud asjad ollid wäg-
ga kallid södda pärrast. Meie rahha kul-
lus ussinaste. Mu töle meie ei kölband,
egga meid wöetud ki, kui kaewama wallid,
mis monnes päikus Söa- wäele tarwis
ollid, sest meie saime 3 ehk nelli köppikad
päwa päkaks, peälegi sunniti meid wäg-
ga tagga. Käl ussinaste meie tüddisime
keigese päwa sedda tööd tehhes, ja ei sa-
and ki leiba naela selle rahhaga osta. Se-
pärrast meie pidasime nou issikeskis, ja
arwasime ommeti parrem ollewa Solda-
tikis ennast andma. Meie läksime Pealik-
ko jure, se rõmustus, et meie keik nored,
prisked Mehhed ollime, leppis meiega, ja
andis igga mehhele wiis Rubla kää rahha.
Meie, rõmsad, hakkasime kōhhe selle rah-
haga joma, minna sain pea joobnuks, ja
uinusin magama, telfed, kui nemmad
sedda näggid, warrastasid, minno rahha,
ja

ja pöggeneſid ſſel ärra, Agga neid ſadi
pea kätte, ja nemmad piddid lippo jookſma,
agga minna jain ommast rahhaſt ilma.
Monned päwad pärraſt ſedda, tulli Waen-
lane liggemalle: meie wäggi eäti, mind pa-
ti käl teiſe riddaſſe agga ſiiſki keik mo ſiſſi fond
wärrifeſ, kui ma kulin jo tükki laſtama.
Aga kaua mull ei olnud aega möttelda,
ma tundſin et kuul minno jallaſſe putuſ,
ja fohhe ma langeſin ka mahha, ja ei tuſinud
ennam ühtegi. Siiski meie wäggi woitiſ, ja
need keſ hawatud olliſid, aäneti Welſkeri
holekſ. Minno Jalla = lu olli hopiſ katki
laſtud, ja ſedda wallo, miſ ma tundſin, ma
ei woi ülleſrääkida. Terwe pole aaſta ma
ollin Welſkeri kää al, tundſin ühte puhko üt-
le matta kangeſt wallo, ja wiimſelt ometi ta
ütieſ, et ma muido ei woind elluſſe jäda,
kui, et mo jalg piddi ärrawöttama. Nüüd
ma tundſin ahhaſtuſt, miſ kangeſt olli, kui
keik wallo. Ommeti olli ello armas, ja m nno
jalg

jalg wdeti Saega ärra! Sedda hirmo ja wallo,
mis ma siis tundsin ei woi üksti arwata. Siis
li ma pöddesin pärrast weel kaua aega, ja
mul ei olle ka lotust ennarn siin ilmas termeks
sada. Et ma nüüd ennarn Soldatiks ei kol-
band lasti mind Wäe peält lahti, ja anneti
lubba miinna, kühho ma tahtsin. Kerjamis-
sega nüüd ma waene pean ennast toitma,
agga keige ennarn teeb se mind kurwaks, et
ma oina emnese wallausse ja koerusse läbbi,
sesugguse õnnetusse siise ollen sanud.

